

5 ta' Ottubru, 1954.

Inhalte:

L-Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Edward Vincenti Kind versus Carmelo Abdilla et.

Kambjali — Nullità — Firma tat-Traent —

Data ka' l-Iskadenza — Art. 236 tal-Kodiċi tal-Kummerċ.

Bhala regola, il-firma tat-traent jew emittent tal-kambjali tigi mqiegħda in kalċe tad-dikjarazzjoni kambjaria fil-faċċata anterjuri, bhala konfessjoni u suġġejji tat-test ta' l-istess kambjali; imma l-kambjali mhix invalidata billi dik il-firma tigi mqiegħda f'post iehor l-istess kambjali, meta jirriżulta li giet miktuba wara d-dikjarazzjoni kambjaria, u meta jirriżulta mingħajr ambigwita minn kurat-t-taenti jew emittenti tal-kambjali.

Lanqas jirrendi nulla l-kambjali l-jett li l-kambjali tkun niegsa mid-data ta' l-iskadenza tagħha; dan in-nuqqas iġib li d-debitu huwa pagabili immedjatament, imma ma jimportax in-nullità tal-kambjali.

Il-Qorti, — Rat 1-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur talab illi l-konvenuti jiġu solidalment kundannati jħallsu lilu s-somma ta' £333. 10. 0, bilan ġie minnhom dovut mis-somma ta' £528, import ta' kambjali minnhom aċċettata u skaduta fit-2 ta' Dicembru 1953, skond l-art. 236 u 229 tal-Kodiċi Kummerċjali; liema somma ta' £333. 10. 0 tirrappreżenta l-bilanċ tal-prezz ta' karrozza awtomobili "Austin", li l-konvenuti obligaw ruħhom li jħallsu. Bl-imghax mit-2 ta' Dicembru 1953 u bl-ispejjeż, kompriżi dawk ta' l-ittra uffiċjali tal-25 ta' Marzu 1954;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi l-kambjali tikkonsisti fl-obligazzjoni ta' xi hadd, imsejjah traent, jew emittenti, li jgħiegħel li jħallas, jew iħallas, u l-xi hadd ieħor, imsejjah prenditur, somma determinata lill-possessur ta' l-istess kambjali fl-iskadenza. Tant fl-ewwel, kamm fit-tieni każ, tissejjah kambjali, u wkoll ittra ta' kambjali; fit-tieni każ tista' tissejjah anki "pagħerċ cambiarju" jew "vaglia cambiarju". Il-kambjali għaliex qashekk, tista' tigi redatta u konċepita f'żewġ forom; min jemettiba jista' jobliga ruħu li jħallas fuwa stess, personalment, u allura l-kambjali tkun kambjali improprija, u jgħidulha "tratta", ghaliex tigi mig-buda fuq hadd ieħor. F'dio il-kambjali jipparteċipaw tliet persuni, traent, trattarju, prenditur; fl-ohra jipparteċipaw żewġ persuni biss, ghaliex f'dik l-ohra l-emittenti jassumi li jemettiha u li jaċċettaha, u jaċċettaha fl-istess hin li jemettiha;

Illi fil-każ preżenti, kif jkriżulta biżżejjed ċar mill-istess kambjali, u kif l-istess konvenuti jirrikonoxxu, trattasi ta' "pagħerċ cambiarju", sejn l-emittenti, u kwindi wkoll l-a-

ċettanti, huma l-konvenuti, u l-firma ta' dawn tiġħer fuq l-istess "pagherò cambiario";

Im, però, il-firma tal-konvenut mhix qiegħda in kalċi ad-dikjarazzjoni kambjarja fil-faċċata anterjuri, fejn, bħala regola, tiġi miktuba l-firma mit-traenti u mill-emittenti bħala konferma u suggell tat-test tagħha. Il-firma tal-konvenuti għet miktuba fuq il-kambjali, iva, però mhux in kalċi tat-test tagħha, imma traversalment fin-naha tax-xellug. Dana, però, ma jinvalidahiem, ghaliex, ghalkemm ir-regola hija dik fuq indikata, jgħifieri li l-firma tat-traent u ta' l-emittent tiġi mqiegħda fil-finu tal-kambjali, iżda l-kambjali tibqa' valida anki jekk il-firma tiġi miktuba f'post ieħor fl-istess kambjali, meta jirriżulta li għej miktuba wara d-dikjarazzjoni kambjarja, u meta jirriżulta mingħajr ambigwità min hu t-taenti jew l-emittenti. Jikteb a propożitu Vivante:— "Questa ubicazione non è necessaria, purchè risulti senza ambiguità chi è il traente o l'emittente" (Vol. III, pag. 289, no. 1079). U ta' l-istess sehma huwa Supino, li, wara li eżamina sewwa l-kwistjoni, ikkonkluda h'dawn il-kliem:— "Insomma, mentre di regola la sottoscrizione deve essere posta in fine della cambiale, ogniqualvolta, trovandosi in altro luogo, risulti tuttavia che è stata apposta dopo la dichiarazione cambiaria, si ha da ritenere valida" (Cod. di Commercio Commentato, V, pag. 60, 49);

Illi fil-każ preżenti jiġiher ċar illi l-firma tal-konvenuti hija distinta mill-kontest, u għandha karattra ta' konferma ta' l-obligazzjoni, u li, non ostanti li għej miktuba fil-ġenb, għandha l-valur li turi r-riżoluzzjoni definitiva ta' l-emissjoni tal-kambjali. Għaldaqshekk hija valida;

Ikkunsidrat;

Illi l-kambjali in kwistjoni ~~ma~~ tindikax il-jum ta' l-iskadenza tagħha. Dana, skond l-opinjoni ta' xi skritturi, imi-su jimporte n-nulliha tagħha, ghaliex jirritjenu illi l-massima "quod sine die debetur statim debetur" ma tiswiex għad-dritt kambjarju. Ohrajin, inveċe, jirritjenu illi mhux il-każ li wieħed jiddistingwi l-indikazzjoni ta' l-iskadenza fil-kambjali minn dik f'kull kostituzzjoni ta' debitu ohra, u li r-regola generali illi, meta jonqos it-terminn, id-debitu huwa pagabili

immiedjatament, għandha tiġi applikata għall-kambjali. Hekk hija d-dispozizzjoni tal-ligi tagħna (art. 236 Kodici tal-Kummerċ) ;

Ikkunsidrat fil-meritu ;

Illi mix-xhieda miġjuba jirriżulta illi l-bilanc reklamat mill-attur ġħadu ma thallex, u li l-kambjali ġiet preżentata għall-ħlas f'Dicembru ta' l-1953 ;

Għall-motivi prtmessi ;

Tirrespingi l-ecċeżżjoni tan-nullità tal-kambjali, u tidde-ċi idha adeżivament għall-istanza ; bl-ispejjeż kontra l-konvenuti.
